

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ, РЕГІОНОМ, СУСПІЛЬСТВОМ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ

Матеріали Міжнародної
наукової інтернет-конференції

24-25
листопада
Чернівці 2016

Скрипник Микола, Проданчук Тетяна ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПРИРОДООХОРОННОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	121
---	-----

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Burlutskii Svetlana, NATURAL RESOURCES - TRANSFORMING ECONOMY - AN ECONOMIC GROWTH	124
Burlutskii Sergii «RESOURCE CURSE PHENOMENON» AS A RESULT OF RENT-SEEKING ECONOMIC BEHAVIOUR	126
Koroliuk Yurii TERRITORIAL ECOLOGICAL STATE ESTIMATION ON THE BASIS OF «GOOGLE MAPS» DATA MINING	128
Гімчинський Олександр, Гімчинська Сніжана АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ WEB-РЕСУРСІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПОТРЕБ СПОЖИВАЧІВ	131
Лучик Світлана, Подільчук Оксана ВОДНІ РЕСУРСИ РЕГІОНУ І РОЗВИТОК БІОРЕСУРСІВ	133
Рилєєв Сергій, Дрінь Ірина МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	135
Рилєєв Сергій, Скутарь Катерина ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА	138
Шофолов Денис, Коробська Альона ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРОПІДПРИЄМСТВА	141
Яшук Валентин, Теличко Любов ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ ЕЛЕМЕНТИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ ЦУКРОВОЇ	143

РЕГІОНАЛЬНІ І ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Haranciuc Cristian-Valentin, Morosanu Ancuta Mihaela MULTICULTURALISM IN MULTINATIONAL COMPANIES AND DIVERSITY MANAGEMENT	146
Bejinaru Ruxandra, Enachi Cristian-Mihai CULTURAL BARRIERS UNDERSTANDING IN SUCCESSFUL DEVELOPING OF INTERNATIONAL COOPERATION	157
Bejinaru Ruxandra, Moraru Dana-Mihaela A LOOK AT CULTURAL BARRIERS IN ROMANIA, POLAND AND RUSSIA	160
Верстяк Оксана ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ	162

Галушка Євген, Ходан Максим ПЕРСПЕКТИВИ ЗРОСТАННЯ НАДХОДЖЕНЬ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	166
Горшков Максим, Долук Тетяна МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІДКРИТОЇ ЕКОНОМІКИ	169
Корольова Наталія, Левченко Олександр МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	172
Круглянко Андрій, Дерчик Яна ПРОБЛЕМАТИКА ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ОСНОВНОЇ ФОРМИ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	174
Лучик Василь, Лучик Маргарита ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	176
Магопець Олена ПОДАТКОВІ ЗАОХОЧЕННЯ, ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ДО ДОТРИМАННЯ ВИМОГ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	179
Мустеца Ірина, Іванчак Марина, Юрчук Анна ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ	182
Поліщук Олена, Поліщук Олександр ІННОВАЦІЙНІ ВИТРАТИ: СУТНІСТЬ ТА ВИДИ	184
Трубавіна Ірина СТАН РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	187
Фещенко Ольга, Самокіна Ганна ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОБЛЕМАТИКА БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА НА ЕКОНОМІЧНІЙ АРЕНІ В УКРАЇНІ	190
Чичун Валентина РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	193

МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Багрії Конон, Карвацька Анжеліка ЕКОЛОГІЧНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	196
Бозуленко Олена, Бозуленко Олександр ЕКОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГОВІЙ ТОВАРНІЙ ПОЛІТИЦІ	198
Бозуленко Олена, Понич Володимир ВПЛИВ ВІДПРАЦЬОВАНИХ БАТАРЕЙОК ТА ЛАМП НА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМА ЇХ УТИЛІЗАЦІЇ	200
Буряк Володимир ФОРМУВАННЯ «БРЕНДУ» ПРОМИСЛОВОГО МІСТА ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	203

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : офіц. текст : за станом на 01 серпня 2016 року. – Режим доступу : [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки..](#)
2. Махнуша С. М. Маркетинг інновацій та екологічний брендинг: аналіз зв'язку [Текст] / С. М. Махнуша, Н. Є. Косолап // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 2. – С. 95-104.
3. Криковцева Н.О. Маркетингова товарна політика [Текст]: підручник / Н. О. Криковцева та ін. – К. : Знання, 2012. – 183 с.
4. Інновації, екологічна сертифікація та маркетинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pca.com.ua/trade_entrepreneurs/innovatsiyi-ekologichna-sertifikatsiya-ta-marketing/.

Олена Бозуленко, к.е.н., Володимир Понич,

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, м. Чернівці

ВПЛИВ ВІДПРАЦЬОВАНИХ БАТАРЕЙОК ТА ЛАМП НА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН В УКРАЇНІ ТА ПРОБЛЕМА ЇХ УТИЛІЗАЦІЇ

Сьогодні в умовах складної екологічної ситуації в Україні однією з найактуальніших проблем є переробка й утилізація відходів. Розміщення відпрацьованих екологічно небезпечних товарів, які містять такі небезпечні речовини як ртуть, свинець, цинк тощо у навколишньому природному середовищі чинить негативний вплив як на стан екології, так і на стан здоров'я людини [1]. В результаті держава отримує економічні збитки від впливу екологічного фактору, які за проведенням екологами та економістами дослідженням протягом 2003-2012 років, у середньому склали 11,6 % ВВП, в той час, як у країнах з високим рівнем розвитку економіки він складає 1-5 % ВВП [1, с. 115]. Отже, перед державою постає важливе завдання виявлення екологічно небезпечних товарів та забезпечення їх обов'язкової утилізації або переробки відходів.

Дослідженням рівня екологічності товарів в Україні займаються багато вчених, проте ще й сьогодні серед науковців відсутній єдиний підхід щодо визначення рівня екологічності товарів. Більшість дослідників сходяться на тому, що «екологічно чистий товар» – це товар, кожна стадія життєвого циклу якого є нешкідливою і безпечною для навколишнього природного середовища та здоров'я населення.

Визначити рівень екологічності товарів можна шляхом дослідження всіх стадій життєвого циклу товару, визначаючи вплив кожної з них на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Існує методика експертної оцінки рівня екологічності товарів, яка базується на оцінці кожної стадії життєвого циклу товарів за певними критеріями. Використовуючи дану методику, експерти оцінюють вплив товару на реципієнтів за показниками від «-5» до «+5» [2, с.28]. За результатами проведеного аналізу виставляється загальна оцінка впливу товару на стан довкілля, яка буде характеризувати рівень екологічності товарів: негативний вплив: «-5» - «-1»; позитивний вплив – «0» - «+5». Якщо

товар чинить негативний вплив на навколишнє природне середовище та здоров'я населення, він є неекологічним [2, с. 37].

Серед екологічно небезпечних товарів в Україні визнано антипригарний посуд, батарейки, енергозберігаючі лампи, пластикові пляшки, поліетиленові пакети тощо. Розглянемо вплив батарейок та ламп, що містять ртуть, на стан екології, адже це ті товари, з якими щоденно зіштовхується майже кожна людина. При стандартній схемі утилізації відходів складові батарейок потрапляють у ґрунт, тому виробник завжди вказує на ній перекреслений контейнер – символ, що забороняє викидати елементи живлення як побутові відходи. Батарейки можуть бути небезпечні не тільки для екології в процесі розкладання. Вони можуть протікати, деякі вибухають, виділяють свій вміст у навколишнє середовище. У цьому вмісті серед небезпечних для здоров'я людини речовин можна назвати такі: свинець, літій, луги, кадмій, ртуть, цинк, кобальт.

Найбільш небезпечними є батарейки, які містять ртуть і літій. Ртуть швидко просочується в ґрунт, а літій здатний вступати в реакцію з киснем, спалахуючи при цьому. Кількість токсинів в одній батарейці забруднює не менше 20 квадратних метрів ґрунту. Втім, ці матеріали не тільки небезпечні, але й корисні, якщо їх долучити до постійного відновлюваного енергообігу, що є важливим для держави. Якщо батарейки правильно утилізуються, то виходить подвійна користь: зберігається екологія і стимулюється економіка.

Використання батарейок створює екологічну небезпеку, оскільки викидання відпрацьованих батарейок призводить до забруднення навколишнього природного середовища у значних розмірах (1 батарейка призводить до забруднення 400 літрів води)[3], в той час, як що дня на український ринок потрапляє 12 тонн батарейок.

Отже, перед державою постає важливе завдання, пов'язане з обов'язковою утилізацією використаних батарейок з метою запобігання негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Сьогодні в Україні у місті Львові існує ДП «Аргентум», яке займається переробкою вторинної сировини, що містить кольорові та дорогоцінні метали. З 2006 року завод почав здійснювати діяльність з переробки батарейок, створюючи з її елементів розподілені хімічні елементи.

Але, незважаючи на існування ДП «Аргентум», потужності якого дозволяють переробляти 1 тону батарейок у день, проблема забруднення навколишнього природного середовища елементами відпрацьованих батарейок залишається невирішеною.

Крім того, більша частина населення викидає відпрацьовані батарейки у смітник, що призводить до їх потрапляння на звалища та розповсюдження небезпечних елементів у повітрі та ґрунті. Тому виникла

ідея появи мережі магазинів, що допомагають у зборі відпрацьованих батарейок, але цього не достатньо.

Використання енергозберігаючих та люмінесцентних ламп також є однією з найголовніших екологічних проблем, оскільки ртуть, що міститься в них, спричинює необхідність їх обов'язкової утилізації. К.т.н. Кожушко Г. М. у своїх дослідженнях визначив, що кожного року в Україні використовують близько 35-39 млн. ламп, що містять ртуть, а кількість ртуті, яка щорічно потрапляє у навколишнє природне середовище разом з відходами від цих ламп, складає близько 300 кг [3, с. 39]. Науковцями підраховано, що вартість утилізації ламп, які містять ртуть, коливається від 0,86% до 23,41% від їх вартості [4].

На сьогоднішній день в Україні існують підприємства, які здійснюють утилізацію ламп, що містять ртуть, а саме: ТОВ НВП «Еко-Світ» (м. Київ), ТОВ «UtilisInnoteh» (м. Київ), ТОВ «Дніпропромекологія» (м. Дніпро), ТОВ «Єдині екологічні системи» (м. Кам'янське), ТОВ «Добробут еко Україна» (м. Черкаси), ДП «Центр поводження з відходами» (м. Київ).

На думку к.е.н., доцента Одеського НЕУ Дубовика О. Ю., слід ввести для товарів, що становлять небезпеку для екології, утилізаційний збір у межах екологічного податку, оскільки податковим законодавством України передбачено впровадження лише екологічного податку за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів. Даний збір буде цільовим, а саме: надходитиме до спеціального фонду місцевих бюджетів, а кошти від даного збору будуть спрямовані на фінансування заходів щодо утилізації небезпечних товарів з метою запобігання їх негативного впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я населення. Для зменшення недоліків у процесі встановлення такого збору, науковець пропонує запровадити принцип автоматизму. Сутність його полягає в тому, що у разі визнання уповноваженими органами Міністерства екології та природних ресурсів, які проводять державну екологічну експертизу, товару як неекологічного, автоматично застосовується утилізаційний збір [5, с.38].

Дослідивши вартість утилізації відпрацьованих батарейок та ламп, що містять ртуть, науковці визначили, що вартість утилізації для ламп коливається в межах від 0,86 до 23,41 % від ціни товарів, а вартість утилізації батарейок – від 0,24 до 3,13 % від ціни батарейок [5, с.42].

Застосування утилізаційного збору для неекологічних товарів повинно стати ефективним фіскальним і регулюючим інструментом, що сприятиме формуванню достатньої кількості коштів, необхідних для фінансування процесу їх утилізації або повторної переробки. Ставка утилізаційного збору на рівні 23,41% буде неефективною, оскільки зростання ціни товару на такий відсоток зменшить попит на нього і введений утилізаційний збір не виконуватиме своїх функцій. 0,24% – занадто незначна ставка, що не створить достатнього фінансового ресурсу для покриття загальної кількості

витрат на утилізацію або повторну переробку. Найбільш ефективним відсотком вартості утилізації від вартості розглянутих дослідниками батарейок та ламп, що містять ртуть, – є 7%. Отже, утилізаційний збір у розмірі 7% надасть змогу виконувати як фіскальну, так і регулюючу функцію.

Список використаних джерел:

1. Дубовик О. Ю. Оцінка економічного стану України з урахуванням екологічного фактору / О. Ю. Дубовик, І. В. Мартинюк // Науковий вісник: фінанси, банки, інвестиції. – Сімферополь : Таврійський нац. ун-т, 2014. – № 1 (26). – С. 112-119.
2. Прокопенко О. В. Оцінка рівня екологічності товарів і мотивація його підвищення / О. В. Прокопенко // Вісник Сумського держ. ун-ту. – 2004. – № 6. – С. 26-38. (Серія Економіка).
3. Буякіна Д. У Черкасах збирають використані батарейки, лампи та акумулятори / Д. Буякіна. – Режим доступу: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.content /article/24726093.html](http://www.all.biz).
4. Офіційний сайт компаній, товарів та послуг України. – Режим доступу : <http://www.ua.all.biz>.
5. Дубовик О. Ю. Утилізаційний збір для неекологічних товарів / О. Ю. Дубовик, І. В. Мартинюк // Агросвіт. – 2014. – № 8. – С. 37-42. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2014_8_7.

Володимир Буряк,

Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

ФОРМУВАННЯ «БРЕНДУ» ПРОМИСЛОВОГО МІСТА ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

У сучасному динамічному світі стрімко зростає цінність та вартість нематеріальних активів внаслідок поширення тенденції до зникнення демаркаційної лінії між кордонами різних держав. Найважливішими серед них є: знання, інформація, бренд, імідж, які визначають місце та роль певної території у просторовому розвитку.

У межах поширення впливу концепції просторового розвитку на функціонування та розвиток окремого регіону, саме міста починають відігравати ключову роль у відповіді на глобальні виклики, що зазначено у Стратегії ЄС на період до 2020 р.[1].

Міста майбутнього – «...це територія для зеленого, екологічно чистого відновлення довкілля, а також це місця для прискорення економічного зростання, майбутній розвиток яких може забезпечити сталий розвиток Європи, якщо він буде базуватись на збалансованому економічному зростанні й збалансованій територіальній організації з поліцентричною міською структурою» [2, с. 45].

Таке розуміння міста майбутнього є важливим для промислових міст, для яких особливо актуальні виклики зеленого (екологічно безпечного) зростання. Одним із можливих шляхів вирішення цієї проблеми є побудова успішного бренду промислового міста, який включає декілька складових:

- екологічна: побудова системи управління природними ресурсами (водою, відходами виробництва, повітрям, ґрунтом та землею),